

«Плодоношення декоративних форм виду *Robinia pseudoacacia* в умовах культури Правобережного Лісостепу України»

В. Д. Мазуренко, к.б.н., ст. викладач

Уманський національний університет садівництва

Досягнення рослинами в умовах культури генеративного розвитку та здатність утворювати якісне насіння - є показником успішної інтродукції та високого ступеня адаптації інтродуцентів в умовах культури [1, 2]. Час досягнення генеративної фази розвитку залежить як від біологічних особливостей виду, так від ряду екологічних факторів, найважливішими з яких є світло, температура, вологість, агрофон вирощування тощо.

Дослідженню підлягали декоративні форми виду *R. pseudoacacia*, а саме *R. 'Decaisneana'* (рожевоквітна форма) та *R. p. 'Unifoliola'* (однолиста форма). За контроль було взято представники виду *R. pseudoacacia*. Інтенсивність плодоношення визначали за методичними рекомендаціями [3].

Нашими спостереженнями з'ясовано, що в умовах Правобережного Лісостепу України *R. pseudoacacia* та її декоративні форми починають цвісти на 3–5 рік, залежно від способу розмноження та умов культивування, а плодоносити — на наступний після першого цвітіння рік. Зазначимо, що в умовах природного ареалу особини *R. pseudoacacia* насіннєвого походження репродуктивної здатності набувають на 5–7 рік життя [4]. В умовах України *R. pseudoacacia* плодоносить щорічно, а рясні врожаї дає з періодичністю в один рік, найбільші врожаї формує між 15 і 40 роками вегетації. У природному ареалі здатність плодоношення триває до 60 років, а рясні урожаї отримують з інтервалом 1–2 роки [5].

Рясність плодоношення залежить від низки факторів, домінуючими серед яких є погодні умови в період закладання чи диференціації репродуктивних органів, мікро- та макроспорогенезу, цвітіння.

Для визначення рясності плодоношення видів роду *Robinia* були залучені 20-23-річні дерева. За нашими спостереженнями досліджувані екземпляри

видів роду *Robinia* впродовж 2010–2012 років мали рясне цвітіння та плодоношення (Табл.1).

Таблиця 1

Рясність плодоношення *R. pseudoacacia* та її декоративних форм в умовах ПЛУ, 2010–2012 рр.

Вид (форма)	Вік, роки	Кількість плодів на 1 п. м, шт.	Бали
<i>R. pseudoacacia</i>	23	62±3	5
<i>R. p. 'Decaisneana'</i>	23	56 ±3	5
<i>R. p. 'Unifoliola'</i>	20	58 ±2	5

Як видно з Табл. 1 - *R. Pseudoacacia* та її декоративні форми *R. p. 'Decaisneana'* та *R. p. 'Unifoliola'* характеризуються найвищою рясністю плодоношення (5 балів).

Визначаючи рясність плодоношення, одночасно було встановлено середній вихід плодів із одного суцвіття (Табл. 2).

Таблиця 2

Середній вихід плодів (%) з одного суцвіття у *R. pseudoacacia* та її декоративних форм в умовах ПЛУ, 2010–2012 рр.

Вид	Кількість квіток в 1 суцвітті, шт.	Кількість плодів в 1 суцвітті, шт.	Кількість плодів, що зав'язались (%)
<i>R. pseudoacacia</i>	15±3	9 ±2	65
<i>R.p. 'Decaisneana'</i>	16 ±2	10 ±4	62
<i>R. p. 'Unifoliola'</i>	13 ±4	9 ±3	62

Так, *R. pseudoacacia* та її форми в умовах культури характеризуються стабільно високими показниками плодоношення (62–65 %).

Отже, результати досліджень щодо плодоношення декоративних форм *R.pseudoacacia* в умовах інтродукції свідчать, що ґрунтово-кліматичні умови

Правобережного Лісостепу України є достатньо сприятливими для зав'язування плодів та утворення якісного насіння.

Літературні джерела

1. Кохно Н. А. Теоретические основы и опыт интродукции древесных растений в Украине / Н. А. Кохно, А. М. Курдюк. – К. : Наукова думка, 1994. – 188 с.
2. Крамер П. Физиология древесных растений / П. Крамер, Т. Козловский. – М. : Гослесбумиздат, 1963. – 227 с.
3. Методические указания по семеноведению интродуцентов. – М. : Наука, 1980. – 64 с.
4. Гроздов Б. В. Дендрология / Б. В. Гроздов. – М. ; Л. : Гослесбумиздат, 1952. – С. 181–182.
5. Huntley J. C. *Robinia pseudoacacia* L. Black Locust. / J. C. Huntley. Режим доступу : [www.na.fs.fed.us / spfo / pubs / silvics_manual / Volume_2 / robinia pseudoacacia.htm](http://www.na.fs.fed.us/spfo/pubs/silvics_manual/Volume_2/robinia_pseudoacacia.htm)